

Onderzoek 2.

Kwesties, argumenteren, afwegen

Baarda, hoofdstuk 2

paragraaf 2.1;

paragraaf 2.2.1; 2.2.2 tot blz 55 “Ad c”

paragraaf 2.3

Baarda, hoofdstuk 2
paragraaf 2.1;
paragraaf 2.2.1; 2.2.2 tot blz 55 “Ad c”
paragraaf 2.3

De vier stappen van onderzoek

Het analyseren van het probleem (wat moet ik onderzoeken?)

Het maken van een onderzoeksopzet (hoe moet ik gaan onderzoeken?)

Het verzamelen van de data (hoe verzamel ik mijn gegevens?)

Het analyseren van de gegevens (wat is er uit gekomen?)

Programma

1. de onderzoeksopzet
2. kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksvormen
3. eenheden
4. vormen van kwantitatieve surveys
5. kwantitatieve experimenten
6. vormen van kwalitatieve surveys
7. kwalitatief experiment, actie-onderzoek

1. De onderzoeksopzet

De doelstelling moet duidelijk zijn.

De onderzoeksvraag moet geformuleerd zijn.

Drie vragen zijn nu van belang:

- 1. Kwalitatief of kwantitatief onderzoek?**
- 2. Wie zijn de eenheden / steekproef of populatie?**
- 3. Welke kenmerken willen we van de eenheden meten? (operationaliseren, volgende week)**

2. kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksvormen

Survey: verzamelen van informatie om inzicht in een probleem te krijgen,

Kwantitatieve survey

- **beschrijvend onderzoek**
- **enquête, gesloten vragen**

Kwalitatieve survey

- **explorerend onderzoek**
- **(diepte)interview, open vragen, doorvragen**

kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksvormen

**Experiment: een oorzaak-gevolgrelatie
onderzoeken**

Kwantitatief experiment

- toetsend onderzoek

De keuze hangt af van de onderzoeksvraag.

Voorbeelden

Onderzoeksvraag: Wat moet er gedaan worden om de administratieve organisatie bij bedrijf X te verbeteren?

Survey

Onderzoeksvraag: Neemt de kwaliteit van de audit toe als het accountantskantoor over meer cliënten beschikt?

Experiment

Survey of experiment? Kwalitatief of kwantitatief?

Onderzoek naar welomschreven bijwerking van een bepaald medicijn

Onderzoek naar of HBO-studenten hun studie in het algemeen zwaar vinden

Onderzoek of het aanbieden van product X de omzet verhoogt

Onderzoek naar specifieke problemen die HBO-propedeusestudenten ervaren

Antwoorden

Onderzoek naar welomschreven bijwerking van een bepaald medicijn: *kwantitatief experiment*

Onderzoek naar of HBO-studenten hun studie i.h.a. zwaar vinden: *kwalitatieve survey*

Onderzoek of het aanbieden van product X de omzet verhoogt: *kwantitatief experiment*

Onderzoek naar specifieke problemen die HBO-propedeusestudenten ervaren: *kwantitatieve survey*

3. Eenheden

Er wordt op een zekere hogeschool een aantal minoren aangeboden. Voor de directie en ook de ontwikkelaars is het niet helemaal duidelijk waarop studenten hun keuze van de minor baseren. Ze willen graag een onderzoek laten doen. In overleg met de onderzoekers heeft men de volgende onderzoeksvraag opgesteld: Welke factoren spelen bij studenten een rol als zij een keuze maken uit de minoren?

Wat zijn hier de eenheden?

antwoord

de (alle) studenten van de hogeschool

N.B.:

Populatie: alle studenten

Steekproef: studenten die daadwerkelijk hebben meegedaan aan het onderzoek

Onderzoeks ontwerp				
vorm	kwantitatief	survey		
		experiment		
	kwalitatief	survey		
		experiment		
eenheden	populatie			
	steekproef			
kenmerken	Operationaliseren			

4. Vormen van kwantitatieve surveys

Eénmalig:

onderzochte eenheden worden éénmalig ondervraagd

Longitudinaal:

onderzochte eenheden worden gedurende een langere periode gevolgd en meermaals ondervraagd

longitudinaal onderzoek

Panelonderzoek:

**vaste groep personen wordt gevolgd en
ondervraagd**

op verschillende tijdstippen wordt gemeten

Trendonderzoek:

onderzoek in wisselende groepen

panel- of trendonderzoek?

Er wordt een onderzoek naar de tevredenheid over de OV-chipkaart uitgevoerd. Dit gebeurt in twee fasen, eerst onder de reizigers die vrijwillig met deze kaart reizen, daarna, als de kaart eenmaal definitief is ingevoerd, een steekproef onder alle gebruikers.

Oplossing

Trendonderzoek

Onderzoeks ontwerp		design	vormen	vormen
vorm	kwantitatief	survey	Eénmalig	
			Longitudinaal	Panel Trend
		experiment		
	kwalitatief	survey		
		experiment		
eenheden	populatie			
	steekproef			
kenmerken	Operationaliseren			

5. Kwantitatieve experimenten

Oorzaak - gevolgrelatie

Voorbeeld: Heeft de hoeveelheid toegediend medicijn X invloed op de bloeddruk Y?

Onafhankelijke variabele: de hoeveelheid toegediend medicijn X (oorzaak)

Afhankelijke variabele: de bloeddruk Y (gevolg)

Procedure: varieer X en meet wat er met Y gebeurt.

Let op

**Alleen bij oorzakelijke (causale) verbanden!
dit zijn “Als...dan” verbanden
dus niet: als op plaats X aantal ooievaars stijgt,
dan stijgt daar het aantal geboorten**

Is dit oorzakelijk?

als er meer ijsjes worden gegeten dan
constateert de politie vaker burenruzie

als jongens langer zijn dan hebben ze een beter
handschrift

wat speelt hier?

hoe verklaar je het “verband”

bij de eerste vraag

**er is een andere factor in het spel
n.l. de temperatuur**

**beide zijn het gevolg van een hogere
temperatuur**

**dit heet een verborgen variabele (confounding
kenmerk)**

Voorbeeld

**Op weg X vinden geregeld ongevallen plaats
de maximumsnelheid wordt verlaagd van 80
naar 60 km/uur**

**het aantal ongelukken blijkt significant (niet op
toeval gebaseerd) af te nemen**

**Agent A: “Door de lagere maximumsnelheid
gebeuren er minder ongelukken”.**

Juiste conclusie?

Nee!

wel: correlatie: het aantal ongelukken neemt significant af

je weet niet of dit veroorzaakt wordt door de verlaagde snelheid (causaal verband)

Hoe kun je daar achter komen?

**meet eerst op twee vergelijkbare wegen het
aantal ongelukken**

**verlaag bij één weg wel en bij de andere niet de
maximumsnelheid**

meet vervolgens weer het aantal ongelukken

Dubbelblind onderzoek (bijvoorbeeld bij medicijnen)

**er is sprake van een experimentele- en een
controlegroep**

**de experimentele groep krijgt het “echte”
medicijn, de controlegroep een placebo**

**de medewerker die de pillen uitdeelt weet niet
wie welke pil krijgt**

(de onderzoeker weet dit uiteraard wel)

Soorten experimenten

**zuiver: proefpersonen worden op random basis
aan de experimentele- of de controlegroep
toegewezen**

**quasi: vaste groepen worden gebruikt voor de
experimentele- en de controlegroep**

Welke vorm?

Een ziekenhuis wil haar knieoperaties voortaan anders gaan uitvoeren. Men wil voortaan groepjes van 4 patiënten vormen die direct na elkaar geopereerd worden, hierna extra begeleid worden om verplicht na 4 dagen het ziekenhuis weer te verlaten.

Het ziekenhuis kiest willekeurig een aantal patiënten die voor deze pilot (proefproject) in aanmerking komen. De overige patiënten worden op de normale wijze geopereerd. Als de pilot slaagt wordt de nieuwe methode voortaan bij alle patiënten toegepast.

Zuiver of quasi?

oplossing

zuiver

Evaluatie: kwalitatief en kwantitatief

Een groep kandidaten doet mee aan een concentratietraining om beter met examenspanningen om te gaan. Vervolgens worden examencijfers vergeleken met kandidaten die de training niet volgden.

Kwantitatief: *Productevaluatie*: Scoorden de kandidaten met training beter?

Stel: er blijkt geen significante verbetering.

Kwalitatief: *Procesevaluatie*: hoe komt het dat de training onvoldoende werkte?

Onderzoeks ontwerp		design	vormen	vormen
vorm	kwantitatief	survey	Eénmalig	
			Longitudinaal	Panel Trend
		experiment	Zuiver Quasi	
	kwalitatief	survey		
		experiment		
eenheden	populatie			
	steekproef			
kenmerken	Operationaliseren			

6. Vormen van kwalitatieve surveys

(niet uitputtend)

Casestudy:

Etnografisch onderzoek:

Focusgroeponderzoek:

Delphi-onderzoek:

Casestudy

**systematische beschrijving van een persoon /
groep / bedrijf gedurende een bepaalde tijd**

Etnografisch onderzoek

**beschrijvend onderzoek op basis van
participatie (deelname)**

**mensen worden in hun eigen omgeving
geobserveerd**

**de onderzoeker verkeert tussen de te
onderzoeken objecten (of werkt mee) en
probeert deze te begrijpen**

Focusgroeponderzoek

**de onderzoeker houdt groepsgesprekken,
bijvoorbeeld met medewerkers van een bedrijf
met als doel om gezamenlijk tot een nieuw
product of dienst te komen**

Delphi-onderzoek

Onderzoek in verschillende, steeds bijgestelde rondes

na elke ronde wordt bekeken wat er nog aan het product verbeterd kan worden

om tot een zo optimaal mogelijk product of dienst te komen

Welke vorm?

Er wordt onderzoek gedaan naar de leesbaarheid van handleidingen bij technische apparaten. Zijn de consumenten in staat om met deze handleiding hun apparaat aan de praat te krijgen? Hiertoe wordt een willekeurige groep gebruikers geobserveerd en ondervraagd.

Welke vorm?

Een commissie onder leiding van W.J. Deetman onderzoekt gevallen van misbruik in de RK kerk. Daartoe treedt men in contact met slachtoffers. Gevraagd wordt o.a. of zij nu nog hinder ondervinden wat hun destijds is aangedaan. Met deze betrokkenen worden meerdere gesprekken gevoerd.

Welke vorm?

Een HBO-docent wil een nieuwe syllabus schrijven. Hij schrijft een concept dat hij door zijn vakcollega's laat lezen. Deze leveren commentaar waarop de schrijver zijn syllabus aanpast. Als de syllabus na de eerste cursus gebruikt is mogen de studenten en docenten wederom commentaar geven waarop de syllabus nogmaals aangepast kan worden.

Antwoorden

handleiding: etnografisch onderzoek

commissie Deetman: casestudy

HBO-syllabus: Delphi-onderzoek

**Wat moet er veranderen om van de laatste een
focusgroeponderzoek te maken?**

antwoord

Dan zouden de docenten en studenten al tijdens de concept-schrijffase invloed op de inhoud moeten hebben waarna het concept meteen definitief wordt.

Onderzoeks ontwerp		design	vormen	vormen
vorm	kwantitatief	survey	Eénmalig	
			Longitudinaal	Panel Trend
		experiment	Zuiver Quasi	
	kwalitatief	survey	Casestudy Etnografisch Focusgroep Delphi-onderzoek	
		experiment		
eenheden	populatie			
	steekproef			
kenmerken	Operationaliseren			

7. Kwalitatief experiment: Actie-onderzoek

**Hoe kunnen we de tevredenheid van de medewerkers vergroten?
meet de medewerker-tevredenheid (nulmeting)
wat gaat er fout op de afdeling?
wat moeten we veranderen? (gezamenlijk besluit)
voer de veranderingen uit (interventie)
meet opnieuw of er daarna verbetering van de tevredenheid is opgetreden (voor- en nameting)**

Onderzoeks ontwerp		design	vormen	vormen
vorm	kwantitatief	survey	Eénmalig	
			Longitudinaal	Panel Trend
		experiment	Zuiver Quasi	
	kwalitatief	survey	Casestudy Etnografisch Focusgroep Delphi-onderzoek	
		experiment	Actie-onderzoek	
eenheden	populatie			
	steekproef			
kenmerken	Operationaliseren			

Actualiteitsopdracht

Groepsopdracht, groep van 4 à 5 personen
Zoek naar een artikel (krant, internet) waar een
(uitgebreid, recent) onderzoek in voorkomt

zoek hierbij uit

welke doelstelling

welke onderzoeksvragen

welk design

hoe is er gemeten?

wat is er uit gekomen?

Groepspresentatie in week 6

Opdrachten

Scholar, digitaal materiaal

Toetsvragen Baarda, hoofdstuk 2

***Bron: HAN, iFM, augustus 2014, sectie
Onderzoek***